

การประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รูปแบบการคัดกรอง ส่งต่อ เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง “ศรีประจันต์โมเดล”

วันที่ 24 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรมศรีอุทองแกรนด์ จังหวัดสุพรรณบุรี

แพทย์หญิงพรเลขา บรรหารศุภภาพ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมโภชนาการเด็กวัยเรียน สำนักโภชนาการ ให้เกียรติเป็นประธาน โดย นางสาวพรวิภา ดาวดวง นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ กล่าวรายงาน

วัตถุประสงค์ : เพื่อรับฟังความคิดเห็น แนวทางปฏิบัติเพื่อคัดกรอง ส่งต่อ เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ จากการประชุมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงาน ที่ผ่านมาของสถานศึกษา และสถานบริการสาธารณสุข ในเรื่องการคัดกรอง ส่งต่อ เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง เพื่อกรมอนามัยจะได้วางแผนทดลองรูปแบบแนวทางการคัดกรอง ส่งต่อ เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง “ศรีประจันต์โมเดล”

รูปแบบการประชุมประกอบด้วย : การบรรยายและการประชุมกลุ่ม

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย : ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ นักวิชาการและเจ้าหน้าที่จากสำนักโภชนาการและสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 83 คน มีการบรรยายพิเศษ ใน 3 หัวข้อ ได้แก่

“ความสำคัญของโรคอ้วนที่มีผลต่อสุขภาพเด็กวัยเรียน” โดย แพทย์หญิงพรเลขา บรรหารศุภภาพ

: เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาภาวะอ้วนในเด็กวัยเรียนที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญระดับประเทศ และยังมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ เด็กที่ภาวะอ้วนมักจะมีผลกระทบทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โอกาสเด็กอ้วนจะเป็นผู้ใหญ่ที่อ้วน 1 ใน 4 ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงโรคเรื้อรังที่มีสาเหตุมาจากโรคอ้วน คือ รอบคอตา นิ่งหลับในเวลาเรียนเป็นประจำ นอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับ มีบุคคลในครอบครัวป่วยด้วยโรคเรื้อรัง

“แนวทางการคัดกรอง ส่งต่อ เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง ศรีประจันต์โมเดล” โดย นางสาวพรวิภา ดาวดวง

: เพื่อให้ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทราบแนวทางการคัดกรอง ส่งต่อ และแก้ปัญหาเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงจากสถานศึกษาสู่สถานบริการสาธารณสุข โดยเน้นการให้ความสำคัญกับคุณภาพของการประเมินภาวะโภชนาการ รูปแบบการคัดกรองเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง และวิธีการประเมิน Obesity sign โดยครูและการยืนยันความถูกต้อง การคัดกรองโดยเจ้าหน้าที่ รพ.สต. นอกจากนี้ยังได้สะท้อนปัญหาของพื้นที่โดยการนำเสนอข้อมูลจากการประเมินภาวะโภชนาการทั้ง 33 โรงเรียน เพื่อให้พื้นที่ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานต่อไป

“แนวทางการเชื่อมโยงข้อมูลคัดกรองเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่สู่ระบบฐานข้อมูล HDC และ DMC” โดย นายถิรภัทร์ ประกอบการ

: เพื่อเสนอแนวทางในการเชื่อมโยงข้อมูลคัดกรองเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ด้วยระบบฐานข้อมูล HDC และ DMC ให้เป็นระบบเดียวกันที่ถ่ายทอดการบันทึกและการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ พร้อมทั้งได้แจ้งรหัส SpecialPP เพื่อให้ รพ.สต. นำร่องทดลองใช้ในพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ก่อน และจะนำผลไปปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปผลประชุมการวางแผนแนวทางการแก้ไขปัญหาระบบการคัดกรอง ส่งต่อ เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงจากสถานศึกษาสู่สถานบริการสาธารณสุขภายใต้ระบบรายงาน HDC และ DMC บทบาทในการดูแลสุขภาพนักเรียนประกอบด้วย การให้คำปรึกษา/ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ในพื้นที่ที่มีการดำเนินการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงนักเรียนอย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง ตรวจร่างกายนักเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง/สัปดาห์ โดยครูประจำชั้นแต่ละระดับชั้นและส่งต่อข้อมูลให้ครูผู้รับผิดชอบบันทึกข้อมูลในระบบ DMC หากมีการสำรวจพบเด็กที่มีความผิดปกติจะดำเนินการแจ้งผู้ปกครองรับทราบ และแจ้ง รพ.สต. ที่รับผิดชอบให้ดำเนินการต่อ หากพบเด็กที่มี Obesity Sign จะดำเนินการส่งจดหมายถึงผู้ปกครองเพื่อสอบถามประวัติการเจ็บป่วยภายในครอบครัว และมีการจัดทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหภาวะอ้วน ผู้บริหารโรงเรียนมีการเสนอนโยบายต่างๆ เช่น นโยบาย 4 ส. ซึ่งประกอบด้วย 1. สร้างทัศนคติ/เจตคติที่ดีด้านสุขภาพ 2. ส่งเสริมการออกกำลังกาย โภชนาการ 3. สนับสนุนสื่อ งบประมาณ องค์ความรู้ 4. ส่วนร่วม การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน นโยบายด้านโภชนาการ ได้แก่ การใช้โปรแกรม Thai School lunch ควบคุมการจำหน่ายอาหารในโรงเรียน นโยบายการส่งเสริมการออกกำลังกาย เช่น จัดกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ปัจจุบันพบปัญหาเรื่องเครื่องมือในการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงยังไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงบุคลากรขาดองค์ความรู้ในการประเมินภาวะโภชนาการอีกด้วย

